

NATUURPUNT

Markvallei

Driemaandelijks ledentijdschrift - jrg. 42 - nr.3 - Juli 2023

Big Jump

't Bieteutje

Natuurpunt Markvallei

Natuurpunt vzw is een vereniging voor natuurbehoud en landschapszorg in Vlaanderen. Met meer dan 130.000 aangesloten gezinnen en 6.000 vrijwillige medewerkers is Natuurpunt de belangrijkste vereniging voor natuurbehoud en landschapszorg in Vlaanderen.

Tot haar kerntaken rekent de vereniging natuurbehoud en -beheer, landschapszorg, beleidswerking, natuurbeleving, natuurstudie, vorming en educatie.

Natuurpunt beheert meer dan 26.000 hectare Vlaamse natuur in 500 verschillende natuurgebieden. De vrijwilligers nemen het initiatief: ze zorgen voor aankoop, beheer en openstelling van natuurgebieden. Daarbij worden ze bijgestaan door professionele ploegen.

Natuurpunt Markvallei is de afdeling van Natuurpunt in de gemeenten Rijkevorsel, Hoogstraten en Baarle-Hertog. Zij werkt met haar vrijwilligersgroep vanuit Bezoekerscentrum De Klapenster in Wortel Kolonie. Hier ontvangt de afdeling zoveel mogelijk mensen die geïnteresseerd zijn in de natuur.

Natuurpunt Markvallei is daarnaast een vereniging. We maken veel plezier samen. We organiseren cursussen, lezingen, wandelingen, uitstapjes, buitenlandse excursies, ... En iedereen is welkom!

Lid worden? Schrijf 38 euro over op rekening BE17 230 00442 3321 met vermelding 'nieuw lid Natuurpunt Markvallei'. Als lid ontvangt u automatisch het nationaal contactblad 'Natuur.blad' en 't Bieteutje. Je geniet

daarnaast van tal van voordelen.

Andere geïnteresseerden kunnen een jaarabonnement op 't Bieteutje nemen door overschrijving van 8 euro op rekening IBAN BE73 8601 1267 3360 van Natuurpunt Markvallei vzw.

Natuurpunt Markvallei is een echte vrijwilligersorganisatie. Van onze meer dan 1200 leden zijn er 250 op één of andere wijze actief. Het zijn ook de leden / vrijwilligers die inhoud geven aan onze werking. Zij werken daarvoor samen in werkgroepen zoals: de gidsenwerkgroep, de werkgroep voor het beheer van onze natuurgebieden, voor studie, voor de financiën van de afdeling, het beheer van De Klapenster of onze fotowerkgroep.

Maandelijks komen vertegenwoordigers van de vrijwilligers bij elkaar om de belangrijkste afdelingszaken met elkaar te bespreken. Wil je zelf ook een handje helpen? Dat kan door te helpen in onze natuurgebieden, in het bezoekerscentrum, via studie- of gidsenwerking of op allerlei andere manieren. Kijk op onze website voor meer info.

Contactgegevens:

BC Vallei van het Merkske - De Klapenster
Kolonie 41, 2323 Wortel
info@natuurpuntmarkvallei.be
03 383 02 08
www.natuurpuntmarkvallei.be

100%
CO₂-neutraal gedrukt
op gerecycleerd papier

zwartopwit
duurzaam drukwerk

Giften

Giften voor de aankoop van natuurgebieden zijn welkom op rekening BE56 2930 2120 7588 met vermelding van de naam en het nummer van het project dat je wenst te steunen.

Giften vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar!

Den Rooy: 7807 - De Halsche Beemden: 7108

Inhoud

- **Voorwoord**
- **Kort Nieuws**
- **Chrypto Chris**
- **Slakken in het moer**
- **Natuurpunt Markvallei VZW**
- **Werkgroep Beheer**
- **Big Jump 2023**
- **Zelfoogstboerderij**
- **Voorbije maanden**
- **Mijn held Jan**
- **Weetjes over vogels**
- **Gespot**
- **Activiteiten**
- **Demonstratie zeisen**
- **Cursussen 2023**

Op de cover:

Small jump 2022 - voorzitter en ondervoorzitter voor proper water

Beste vrienden van Natuurpunt Markvallei,

Enkele weken geleden werd ik door twee leerlingen van het Spijker gecontacteerd of ze enkele vragen mochten stellen rond het klimaat. Het kaderde in een schoolopdracht waarbij ze een maatschappelijk probleem moesten kiezen dat hen interesseerde. Het werd een boeiend gesprek waarin ik hen uitlegde dat de huidige klimaatwijziging onze grote bezorgdheid is, vooral de invloed ervan naar biodiversiteit toe. We proberen ons natuurbeheer daarop in te stellen maar vooral ook beleidsmakers te bewegen om zo snel mogelijk maatregelen te nemen om de klimaatshift te stoppen. We doen dit door gebruik te maken van ons aantal. Een oproep van een vereniging waarvan meer dan 133.000 gezinnen achter doelstellingen staan voor het behoud en versterken van onze lokale natuur, kan je niet zomaar naast je neerleggen.

Op hun vraag wat ze zelf kunnen doen is dan ook het logische antwoord om zich te verenigen om hun bezorgdheden naar de toekomst kenbaar te maken aan politici. Lid worden van Natuurpunt lijkt me dan een logische stap. Maar, deze twee tieners hebben volgend jaar ook stemrecht. Kiezen voor een lokale partij die natuurbehoud en klimaatbeleid in hun programma opneemt, is dan ook een nuttige stem.

Tijdens dit gesprek, werd ik geconfronteerd met het “shifting baseline syndrome”. Deze twee bijna-volwassenen, hebben nooit meegemaakt dat de voorruit van een auto tijdens een ritje in de zomer volgeplakt zat met dode insecten! Hun referentiekader van biodiversiteit aan insecten is een lege voorruit ...

En net nu wil de hoogste gezagvoerder van dit land de pauzeknop indrukken voor de Europese Natuurherstelwet. Wie is er bang van “biodiversiteit”? Het lijkt alsof we leven in een tijd waarin er tolerantie is ontstaan voor achteruitgang van natuur.

De natuurherstelwet geeft een stem aan de natuur en geeft haar rust, ruimte en tijd. Dan komt de natuur naar ons toe, want zij is veerkrachtig. Kijk naar het voorbeeld van de wolf in Limburg.

Voor ons, mensen, is het een les in nederigheid.

Bart Royens

Voorzitter

Proper(der) Veussel, ook dankzij ons

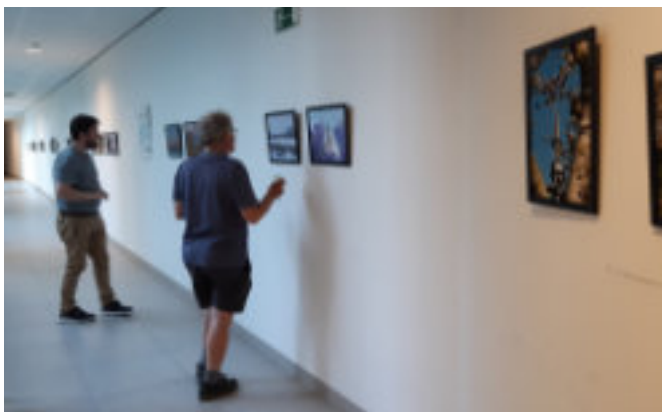
Onder de Rijkervorselse zon hebben we zaterdag 3 juni opnieuw 30 km zwerfvuil geraapt!

Onze vrijwilligers hebben opmerkelijk minder zwerfvuil gevonden. Zouden we mogen spreken van een (lichte) trend? We mogen dromen, toch.

Nog eens bedankt aan de vele vrijwilligers!

Ervaar het landschap van Hoogstraten

Fotowerkgroep Natuurpunt Markvallei groepeerde leden die zich bezighouden met natuurfotografie (en film). Deze keer liet de werkgroep tijdens de hele maand juni hun werk zien aan het bredere publiek door de expo "Ervaar het landschap van Hoogstraten" in de expogang van Lokaal Dienstencentrum Hoogstraten.

Als fotograaf beleef je onze natuur anders en deze beleving bieden we je aan via tentoonstellingen en publicaties. Binnen Natuurpunt Markvallei leveren zij beeldmateriaal dat het bredere publiek aanspreekt om kennis te maken met onze natuur en dit als bijdrage aan folders, ons afdelingstijdschrift 't Bieteutje, infopanelen, onze website....

Tussen Gras en Glas

De natuurgidsen van Natuurpunt Markvallei houden niet enkel van onze natuur, maar ook van gezelligheid. Daarom nodigen zij vanaf september iedereen uit op hun maandelijkse gegidste wandeling: 'Tussen gras en glas'.

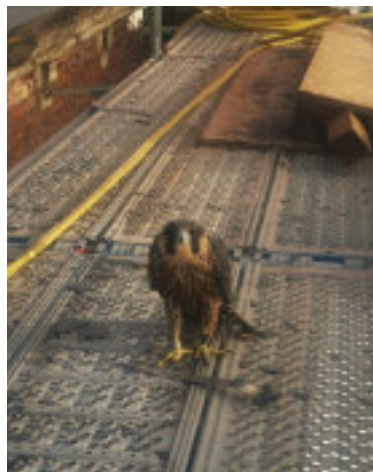
Niet dat zij uitgekeken zijn op de Klapekster, maar ze willen het eens over een andere boeg gooien. Elke 1e zondag van de maand om 14.00 vertrekt er een gegidste

wandeling vanuit een ander café, en gaan ze op zoek naar de natuur op wandelafstand.

- 3 september: café Den Bud, Meersel Dreef. Gids Drij Oomen
- 8 oktober, Paddenstoelenwandeling. Vanuit De Posthoorn in Meerle Gids Steven Bogaert. SNUITactiviteit!
- 5 november: Oud Hoogstraeten, met Marcel Verschueren
- 3 december: Café in Holland Wandeling Gids Carlo van Boxel.
- 7 Januari Nieuwjaarswandeling vanuit De Klapekster in Wortel Kolonie
- 4 Februari 2024: Café Schuttershof Zondereigen. Gids Dominiek Beerens
- 3 maart 2024: Café Aan de Waterkant. Sint Jozef Rijkervorsel Gids Erik Vervoort
- 7 April 2024: Café Papenbos, Rijkervorsel. Gids Tim van Nyen"

Zieke slechtvalk

De werkmannen die zich dagelijks op de stelling rond de kerk van Hoogstraten begeven zijn natuurlijk wel al gewend aan de slechtvalken. Maar op 25 mei vonden ze het wel raar dat een jonge slechtvalk gewoon op de stelling bleef zitten en zelfs niet wegvloog.

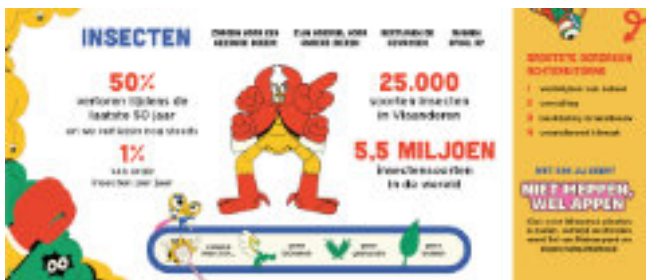
Gelukkig hadden ze dan snel door dat er waarschijnlijk iets mis was met het beestje. Ze hebben hem dan laten ophalen door het vogelopvangcentrum van Kapellen. Daar bleek dat de slechtvalk een long infectie 'capillaria' had, wat ook vaak voorkomt bij duiven. Gelukkig was het dus niet de vogelgriep waarvoor eerst gevreesd was. Door hem op te nemen, kon hij terug op krachten komen en is hij teruggeplaatst geworden op 15 juni.

Help de insecten in kaart brengen

In het voorwoord van onze voorzitter kon je al lezen over de vervlogen tijden van zomerse ritten waarbij de voorruit van de wagen vol hing met insecten. Natuurpunt wil natuurlijk niet dat je insecten gaat verzamelen door ze op je voorruit te kleven, maar wel dat we ze digitaal gaan verzamelen om een zomerse insectenkaart te maken.

Het leefgebied van insecten verdwijnt zienderogen. Door steeds meer bebouwing en grootschalige landbouw blijft er almaar minder natuur over. Bovendien zijn insecten heel gevoelig voor vervuiling en pesticiden. Vooral in de

Chrypto Chris

landbouw worden ze met grote middelen bestreden. In biologische landbouw krijgen insecten meer kans. Ook ons veranderende klimaat zorgt voor een daling in insecten. Zo zorgen uitgedroogde planten in een hete zomer ervoor dat insecten verdwijnen of andere oorden opzoeken.

Iedereen wordt opgeroepen om mee te doen op www.insectenzomer.be Help de insecten in Vlaanderen in kaart brengen. Dat gaat makkelijk met de fotoherkenningsapp ObsIdentify. En het kan overal: in je tuin, in het bos of in de stad. Elk insect telt. ObsIdentify vertelt je welke kever, bij of vlinder je hebt gespot en jij helpt de wetenschap een stapje vooruit. Niet meppen, wel appen!

De insectenzomer loopt van 1 juni tot 31 augustus. Elke twee weken zoomen we in op een andere groep insecten. Schrijf je in en je ontvangt acht keer toptips van onze experts: de beste zoektips, mooiste

natuurgebieden en leukste weetjes.

Zo krijg je ook de resultaten van onze actie 'Niet meppen, wel appen'. Hoeveel kevers, vlinders en juffers werden al gevangen? Welke straffe soorten werden gespot? Allemaal samen helpen we de insecten in Vlaanderen in kaart brengen.

En mogen we natuurlijk niet de vleermuizen vergeten: bij valavond komen ze vrolijk fladderend naar buiten en doen zich de hele nacht te goed aan muggen en andere insecten. Een mooi bruggetje naar een hele leuke activiteit: de Nacht van de Vleermuis - zie bij de activiteiten voor meer info!

Chris De Roover, vrijwilliger van regio Mechels Riviereengebied maakt in zijn vrije tijd graag puzzels. De puzzels die hij voor hun ledentijdschrift gemaakt heeft, wil hij graag delen met andere afdelingen, iets waarin wij natuurlijk wel geïnteresseerd zijn.

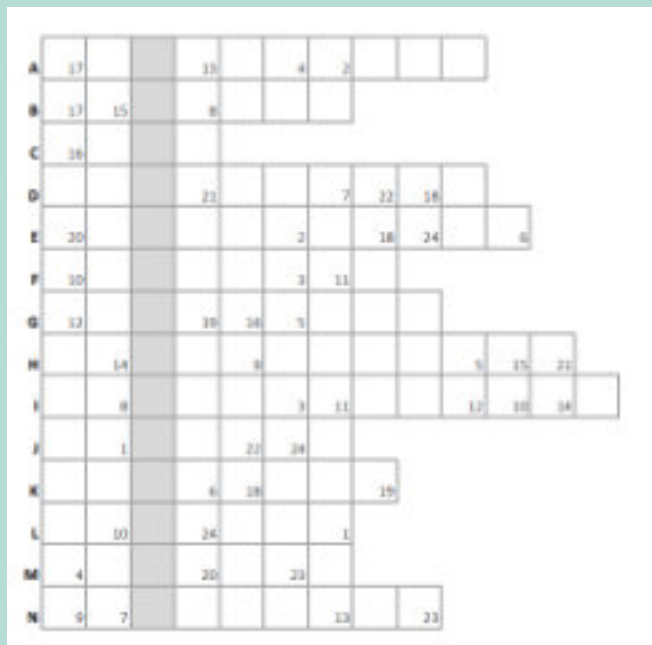
Hieronder vinden jullie zijn nieuwste opgave. Als je de cryptische omschrijvingen gevonden hebt, dan vind je met de eerste letters een natuurelement.

Als je hulp nodig hebt, kan je op pag.21 onderaan alvast enkele hulpletters vinden die je vakjes met de cijfers kan plaatsen.

De volledige oplossing staat op pag. 25, maar niet te snel gaan kijken... Veel succes!

Nog meer speelplezier? www.cryptochris.be

- A. snavelstrijden
- B. met Maja leven (en kijken)
- C. schrokkerig roofdier
- D. leesvoer voor kippen
- E. zoutwatervis
- F. dorstlessertje
- G. inwendige bloemen, dik en dun
- H. onbruikbaar voor de taxidermist
- I. paarritueel van de kolibrie
- J. laagbegaafde pastoor
- K. product van een agressieve koe
- L. K1000 (Fr.)
- M. Laat op weg naar ...ela geen gift-afval achter!
- N. familie van de sabeltandtijger en de degenkrab

Slakken In het moer

Sinds begin 2020 is regelmatig gezocht naar land- en waterslakken in het Moer. Leo maakte een mooie samenvatting van wat er zoal allemaal gevonden werd. En het was toch meer dan dat je zo zou denken.

Het Moer is gelegen in het noorden van de gemeente Merksplas en vormt het natuurlijk brongebied van de Noordermark. Het heeft een oppervlakte van 80 ha waarvan 60 ha eigendom is van het Agentschap Natuur en Bos.

Natte broekbossen met zwarte elzen, wilgen en een ondergroei met diverse zeggesoorten maken een groot deel uit van het gebied. Ook kruidenrijke graslanden met allerlei moerasvegetatie vindt men hier terug. Een tiental jaar geleden zijn tijdens de ruilverkaveling 5 poelen aangelegd, en werden enkele landbouwpercelen aan de buitenzijde van Het Moer afgegraven die in de winterperiode gedeeltelijk onder water staan. Moeraskartelblad is wel een van de blikvangers op deze percelen maar spijtig is ook de invasieve watercrassula die weelderig groeit op de drooggevalle oevers van de poelen de weilanden ingeslopen. In gans Het Moer kan men sporen van kwel waarnemen. De Moerloop, waarlangs een wandelpad aangelegd is, snijdt het gebied van noord naar zuid in twee. Hierlangs groeit een ruigtevegetatie met o.a. grote brandnetel, reuzenbalsemien en riet.

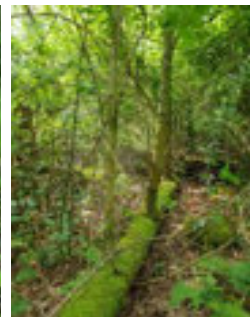
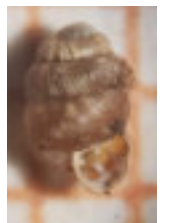
Landslakken werden geïnventariseerd door in de strooisellaag stalen te nemen op verschillende percelen waarbij gelet werd op droge en natte omstandigheden ter plaatse. Op meerdere plekken rond de aangeduide zwarte stippen op de kaart werd een klein monster genomen (met meestal minder dan 5 liter in zijn totaliteit), verzameld uit de bovenste humuslaag tot enkele cm in de vaste grond.

Waterslakken werden bemonsterd met een fijnmazig schepnet in de Noordermark naast Het Moer, in de Moerloop en in de poelen. Op de weilanden werd een bodemonster genomen op verschillende plaatsen in drooggevalle grachten en greppels (blauwe stippen).

Alle monsters werden thuis gewassen, gedroogd en op verschillende fracties tot op 1mm uitgezeefd. Het residu kleiner dan 3 mm werd onder een binoculair uitgezocht.

Landslakken

Zevenentwintig soorten werden herkend waaronder op twee plaatsen de weinig waargenomen gestreepte korfslak, *Vertigo substriata* met 9 en 4 exemplaren. Deze wordt binnen België als zeer zeldzaam op www.waarnemingen.be aangegeven met slechts 4 locaties. Ze werd gevonden in 2 percelen aanliggend broekbos centraal gelegen in Het Moer, gescheiden door de Moerloop (witte stippen). Langs de bovenlopen in de Markvallei is deze soort nog op 4 andere plaatsen waargenomen: Papenvoort in broekbos tussen moeraszegge, Bolkse Beek in moeraszegge onder populieren, Elsakker tegen valhout in bos langs de Strijbeekse beek en in het Kerkemoer tussen afval langs koterijen. Een soort waar we dus zuinig op moeten zijn.

Links: vindplaats (witte stippen) van de gestreepte korfslak in het gearceerde perceel en het driehoekig bebost gedeelte ernaast. Rechts, het biotoop waar ze is gevonden.

Waargenomen soorten landslakken in Het Moer:

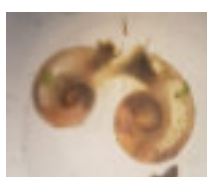
1	Plompe dwergslak	10	Tandloze korfslak	19	Donkere glimslak
2	Slanke dwergslak	11	Dikke korfslak	20	Grofgestrepte glimslak
3	Barnsteenslak	12	Gestrepte korfslak	21	Kelder-glansslak
4	Langwerpige barnsteenslak	13	Dwerg-korfslak	22	Lookglansslak
5	Slanke barnsteenslak	14	Dwergpuntje	23	Bruine blinkslak
6	Glanzende agaathoren	15	Aardschijfje	24	Ammonshorentje
7	Geribde jachthorenslak	16	Grote kristalslak	25	Doorschijnende glasslak
8	Scheve jachthorenslak	17	Kleine kristalslak	26	Haarslak
9	Stekelslakje	18	Moeras-tolslak	27	Zwartgerande tuinslak

Waterslakken

Twintig soorten werden gedetermineerd waarbij de slaapslak, *Aplexa hypnorum*, misschien wel de zeldzaamste waterslak van het Moer is. Ze werd in een greppel op één van de weilanden aangetroffen. Deze slak heeft zich aangepast in wateren die regelmatig droogvallen. De slaapslak zet, vanaf mei tot half augustus, gelatineuze eikapsels op vast substraat af die de droogte overleven. Ze komen nog in het najaar uit bij de eerste natte periode wanneer er terug water in de gracht staat, en overwinteren als klein slakje. In het voorjaar bij een watertemperatuur van +7°C worden de slakjes op 2 maanden volgroeid en geslachtsrijp. Kleine slakjes die toch voor een langere droge periode zijn uitgekomen zouden deze kunnen overleven.

De Amerikaanse schijfhoren, *Gyraulus parvus*, eerder aangenomen als de gladde schijfhoren, *Gyraulus laevis*, in de Vallei van het Merkske, is op veel plaatsen in de Markvallei ingeburgerd, zowel in poelen als in waterlopen. In 2008 is deze slak voor het eerst in Nederland waargenomen en momenteel op verschillende plaatsen over het ganse land gevonden. Een exoot, afkomstig uit Noord-Amerika die waarschijnlijk ongewild door aquariumliefhebbers in de natuur is terecht gekomen en zich snel uitbreidt. Deze soort is nog niet gemeld op www.waarnemingen.be !

In Europa wordt de soort gevonden in permanente en tijdelijke stilstaande wateren met een modderige bodem en veel onderwatervegetatie. Lege huisjes van sommige *Gyraulus* soorten lijken sterk op elkaar en zijn niet gemakkelijk op naam te brengen door hun kleine afmetingen, die meestal van onvolgroeide dieren zijn. Deze slak is nochtans gemakkelijk te determineren door een levend dier te observeren. Ze zijn te herkennen aan de grijze streep die langs door de tentakels loopt (op de foto's waar te nemen). Bij andere *Gyraulus* soorten is deze afwezig.

Waargenomen soorten waterslakken in Het Moer:

1	Platte pluimdrager	8	Posthorenslak	15	Glanzende schijfhoren
2	Vijverpluimdrager	9	Smurfslak	16	Gewone hoornschaal
3	Leverbotslak	10	Gewone schijfhoren	17	Moeras Hoornschaal
4	Moeraspoelslak	11	Riempje	18	Doffe erwtenmossel
5	Ovale poelslak	12	Witte schijfhoren	19	Stompe erwtenmossel
6	Puntige blaashoren	13	Amerikaanse schijfhoren	20	Scheve erwtenmossel
7	Slaapslak	14	Vlakke schijfhoren		erwtenmossel sp.

Naaktslakken

Er werd niet specifiek naar naaktslakken gezocht. De waarnemingen betreffen slakken die in de grondstalen zaten of terloops gevonden werden.

1	Tijgerslak	3	Rode wegslak	5	Egelwegslak
2	Gevlekte akkerslak	4	Bruine/Oranjebruine wegslak		

Massale sterfte door de droogte

In de hete en droge zomer van 2022 was het grootste deel van Het Moer uitgedroogd. Zo ook het grote afgegraven grasland in het zuiden van het gebied tegen Widar. Al vanaf de eerste droge periode in de lente kon men in iedere opgedroogde plas of greppel lege slakkenhuisjes waarnemen van o.a. volgroeide moeraspoelslakken, *Stagnicola spec.* en zeer grote leverbotslakken, *Galba truncatula*.

Eind juli was het water in de laatste ondiepe geulen geheel opgedroogd waardoor een massa slakken omkwamen. Vooral puntige blaashorens, *Physella acuta* en ovale poelslakken, *Radix balthica* werden gevonden (foto links). Om een inschatting te maken van het aantal slakken (ook die verborgen zaten onder de afgestorven vegetatie) en welke soorten er leven in zulke drassige weilanden werden op

Bij Houtzagerij Van Erck krijgt de boom een nieuw leven als VLOERPLANK.

massief eiken kwaliteitsvloeren

verschillende breedtes en diktes

plaatsing door vakmensen mogelijk

voor doe-het-zelvers uitgebreide leginstructie

scherpe prijzen

rechtstreeks van zagerij naar particulier.

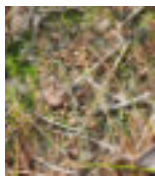
VANBAVELROMMENS
BANK EN VERZEKERINGEN

VERZEKERINGEN
KREDIETEN
SPAREN & BELEGGEN
VASTGOED – IMMO POINT VERHOEVEN

INFO@VANBAVELROMMENS.BE
WWW.VANBAVELROMMENS.BE
03 315 72 54
MEERDORP 21 – 2321 MEER

27/7/2022 in de twee laatste drooggevalle geulen van ongeveer 2 m breed en 50 m lang, op 4 willekeurige plaatsen (twee per geul) monsters genomen van 25 cm op 25 cm tot op de vaste bodem. Op 1470 stuks stopte de teller: 733 ovale poelslakken, 438 puntige blaashorens, 118 erwtenmossel sp., *Euglesa/Odhneripisidium/Pisidium spec.* 86 gewone schijfhorens, *Planorbis planorbis* 45 glanzende schijfhorens, *Segmentina nitida* 27 traktorwielletjes, *Gyraulus crista* 18 vijver-pluimdragers, *Valvata piscinalis* 3 moeraspoelslakken en 2 leverbotlakken. De meeste onvolgroeid. Dat zijn zowat 5.880 slakken en mossels per vierkante meter, en een totaal van 1.176.000 slakken op deze twee stroken (200 vierkante meter), wat een fractie is van de totale oppervlakte van het grasland. Dat de moeraspoelslak zich niet thuis voelt op het ondiepe water is wel duidelijk, alhoewel er in de lente meerdere volgroeide dieren op het weiland aan de gracht lagen. Dit geldt niet voor de leverbotlak, deze soort overleeft droge periodes door zich dieper in te graven, waar ze haar huisje afsluit, wat het kleine aantal waarnemingen rechtvaardigt. Bij een inventarisatie naar slakkendodende vliegen begin oktober, toen er terug zeer veel water op het grasland stond (foto rechts) werden een aantal slakken waaronder de moeras-tolslak, *Euconulus alderi*, de donkere glimslak, *Zonitoides nitidus* en de dikke korfslak, *Vertigo antivertigo* maar ook de Leverbotlak (!) met meerdere exemplaren uit de vegetatie gesleept.

Ook de centrale gracht op het weiland lag vol met dode slakken (zie foto). Deze waren opmerkelijk groter. Op een open plaatsje (van ongeveer 30 cm op 70 cm) lagen er 1090: 760 puntige blaashorens, 159 ovale poelslakken, 30 posthoornslakken, *Planorbis barbus corneus*, 2 moeraspoelslakken, 11 leverbotlakken, 9 vlakke schijfhorens, *Hippeutis complanatus*, 2 glanzende schijfhorens, 11 gewone schijfhorens, 5 Amerikaanse schijfhoren, 84 schijfhoren sp., *Planorbidae* indet. 26 erwtenmossel sp. en 1 smurfslak, *Ferrissia fragilis*.

Op 31 augustus werd een laatste monster genomen uit één van de geulen en in de centrale gracht, waar de slakkenhuisjes na het uitzoeken in een aquarium gedropt werden. Wonderlijk dat er toch een tiental puntige blaashorens deze extreme weersomstandigheden overleefd had.

In 2020, werd elke poel in de vallei van het Merkske (langs Belgische kant) gefotografeerd en geïnventariseerd. De resultaten zijn opgetekend zoals hieronder.

Puntige blaashoren

Ovale poelslak

Posthoornslak

Smurfslak

Gewone schijfhoren Amerikaanse schijfhoren Glanzende schijfhoren

Traktorwielletje Moerashoornschaal

Uit de 3 poelen gelegen op dit perceel zijn alle slakken die er in gevonden werden ook op het grasland aangetroffen, behalve de smurfslak, de moerashoornschaal en de Amerikaanse schijfhoren. De erwtenmosseltjes en de vlakke schijfhoren leven in de grachten waarvan deze laatste ook niet op het grasland gevonden is.

Dit onderzoek geeft een idee hoe massaal er ieder jaar terug lege niches ingenomen worden in drassige graslanden die in de zomer droogvallen en wat een positieve invloed dit heeft op het plaatselijk biotoop. Slakken verwerken afgestorven plantenresten. Insecten zoals kevers en vliegen komen af op hun kadavers om er zich in voort te planten. Dit komt ten goede aan vogels zoals watersnippen, kieviten en graspiepers. Ze zoeken naar de larven maar halen ook kalk uit de slakkenhuisjes die nodig is voor aanmaak van hun eieren. Een nieuwe generatie slakken heeft opnieuw die kalk nodig voor de opbouw hun huisjes.

Uiteindelijk zullen de slakkenhuisjes volledig afbreken en zal de kalk die ze achterlaten in de bodem terecht komen wat de vegetatie ten goede komt. Zo is de kringloop rond.

Tekst en foto's: Leo Dufraing

Leys IJzerwerken is uw partner voor kwalitatieve metaalbewerking: deuren, ramen, orangeriën, trappen, poorten, hekwerken, kleinschalige constructie-elementen en allerhande exclusief maatwerk in staal en andere metalen zoals RVS, aluminium, cortenstaal.

We staan garant voor een planmatige werkvoorbereiding, service van de bovenste plank en werken uitsluitend met degelijke materialen om een correct geassembleerd eindproduct te leveren.

We schakelen graag onze expertise in om u advies te verlenen bij de ontwikkeling van uw project.

Leys IJzerwerken staat voor: vakmanschap, meer dan 20 jaar ervaring en betrouwbaarheid.

Veilingstraat 25 – 2320 Hoogstraten

Tel/fax +32 3 336 88 77 | GSM ED +32 497 68 09 74 | GSM TOM +32 477 98 59 71

www.leysijzerwerken.be | info@leysijzerwerken.be | tom@leysijzerwerken.be

Enkel op afspraak

**GEBROEDERS
GEENS**

POWERFULL INNOVATIONS

ROLLMOPS & KNIKMOPS

*Compacte, multifunctionele transport-
machines en knikladers volledig gemaakt
in Hoogstraten.*

Gebroeders Geens nv
Hinnenboomstraat 5
2320 Hoogstraten

www.knikmops.be

Natuurpunt Markvallei VZW

Wat betekent dat voor jou als lid?

Natuurpunt Markvallei is een afdeling van Natuurpunt in Vlaanderen. Dat weten jullie wel. Maar weten jullie ook dat Natuurpunt Markvallei een officiële “vereniging zonder winstoogmerk” oftewel een VZW is? En wat betekent dat dan voor jou als lid?

In maart van dit jaar heeft de vzw Natuurpunt Markvallei nieuwe statuten en een intern reglement gekregen. Dat was een besluit van de Algemene Vergadering. Gelijk maar wat juridische begrippen in deze twee zinnen. Stop nu niet met lezen, de redactie heeft mij gevraagd op een eenvoudige wijze uit te leggen wat dat voor jou als lid betekent.

Je kan zeggen dat de statuten als het ware “de grondwet” zijn van de vereniging. Ze beschrijven de rechten en plichten van de leden en van het bestuur, ze geven in hoofdlijnen weer hoe de vereniging is georganiseerd. Enkele voorbeelden: Waar staat de vereniging voor, wat zijn de doelstellingen. Wie kan lid worden van de vereniging en wat zijn de voorwaarden. Uit welke personen bestaat het bestuur, wie kan daarvan lid worden en wat zijn de bevoegdheden van dat bestuur.

Voor jou als lid is ook belangrijk te weten dat in de statuten is opgenomen dat jij als lid de doelstellingen van de vereniging NP Markvallei zoals deze vermeld worden in de statuten onderschrijft. Dat is wel een belangrijke voorwaarde om lid te zijn en te blijven.

Het bestuur geeft leiding aan de vereniging, maar is niet het allerhoogste orgaan. Dat is de Algemene vergadering.

Deze Algemene vergadering bestaat uit alle leden van de vereniging, dus ook jij bent daarvan lid en kan aanwezig zijn in de vergadering. De Algemene Vergadering komt minstens één keer per jaar bijeen. Meestal in de maand maart. Je krijgt daarvoor een uitnodiging via het Bieteutje en onze Nieuwsflits.

Tijdens de Algemene vergadering wordt van alles besproken. Zo hoor je wat er het afgelopen jaar gebeurd is (het jaarverslag), wat de plannen zijn voor het nieuwe jaar, hoe het staat met de financiën (de jaarrekening) en worden (nieuwe) bestuursleden voorgedragen of herbenoemd. Kom gerust een volgende keer eens luisteren er is ook altijd een leuke quiz of een andere activiteit.

In maart is door de Algemene Vergadering ook een “Intern reglement” goedgekeurd. Wat is dat naast de statuten? De statuten gelden voor jou als lid maar ook voor andere mensen en organisaties buiten Natuurpunt Markvallei met wie onze vereniging contact heeft of afspraken mee maakt.

Het Intern reglement regelt onderwerpen die ook belangrijk zijn maar die meer van interne “huishoudelijke aard” zijn en doorgaans niet of minder belangrijk zijn voor derden. Daarom gelden hiervoor niet de wettelijke eisen als voor statuten gelden. Vanzelfsprekend mag een intern reglement niet in strijd zijn met wat er in de statuten staat. Zo wordt er geregeld hoe de bestuursleden worden verkozen door de Algemene Vergadering en wat hun taken binnen het bestuur zijn. Maar ook dat er eretitels verleend kunnen worden, zoals in maart de titel van erevoorzitter aan Drej Oomen.

Tot zover wat over onze statuten en het intern reglement. Ben je hierin verder geïnteresseerd? Je vindt beide documenten op onze website onder <https://www.natuurpuntmarkvallei.be/over-ons/>

Heb je nog vragen over dit artikel of na het lezen van de statuten of het intern reglement dan kan je altijd contact met mij opnemen via: secretaris@natuurpuntmarkvallei.be

tekst: Peter Smittenaar

Tentoonstelling

gluren en kuren in de Markvallei

Vanaf juli 2023 zal er in het bezoekerscentrum een overzicht hangen van foto's met rariteiten (gluren en kuren) figuren in het werkingsgebied van onze vereniging. Zoals altijd kan deze gratis bezocht worden tijdens de openingsuren van De Klapekster.

Voor de tentoonstelling vanaf begin oktober is het thema ‘bomen en struiken in het werkingsgebied van NP Markvallei’. De deadline is 20 september, foto's te zenden naar wimverschraegen@hotmail.com

Werkgroep Beheer

Samen voor meer natuur!

De vrijwilligers van het beheerteam staan in voor het beheer van alle natuurgebieden die eigendom zijn van of in beheer zijn van Natuurpunt Markvallei. Inmiddels is dat ongeveer 130 ha. Dat is zeker geen geringe oppervlakte, en de variatie in de gebieden is groot. Zo beheert Natuurpunt Markvallei heide, bossen en beemden.

Nadenken over meer en betere natuur.

De missie van Natuurpunt is de bescherming en het versterken van de natuur in onze regio. Het beheerteam doet dit door natuur aan te kopen en beheerwerken uit te voeren.

Een aantal leden van het beheerteam komt daarom regelmatig samen om de aanpak te bespreken om de vooropgestelde doelen te halen. Dat doen ze in samenspraak met de verantwoordelijke van het beheerteam (Stijn Leestmans) en de consultant planning van Natuurpunt Beheer (Frederik Naedts).

Elke twee maanden komt het beheerteam samen om de uitgevoerde werken te evalueren en om de nieuwe planning op te maken. Elke keer is het weer spannend om te vernemen of de aankoper weer een slag heeft kunnen slaan en daardoor een nieuwe uitdaging wacht!

Handen uit de mouwen voor meer en betere natuur.

Anderen focussen meer op het terreinwerk. Elke maandagvoormiddag werkt een enthousiaste groep in de natuurgebieden. Sporadisch gebeurt het op andere momenten. Maaien en afvoeren van maaisel van de beemden, exotenbestrijding, hakhoutbeheer van de houtkanten, onderhoud van wandelwegen, plaggen op de heide, aanplantingen van houtkanten en bomen. Met veel enthousiasme en humor gaan ze er tegenaan.

De werkgroep beheer kan iedereen gebruiken, er is werk genoeg. Zowel het beheerteam als de vrijwilligers op maandag werken in een positieve sfeer. Tijdens de beheerwerken ben je buiten en in beweging, iets dat ook je mentale gezondheid zeker ten goede komt!

En bovenal is er het resultaat. Je ziet de kwaliteit van de natuurgebieden als het ware toenemen. De erkenning voor het vele werk is groot. De wandelaars zijn vol lof over de mooie natuur en over de mooi uitgezette en onderhouden wandelingen.

Dus, heb jij zin om mee de handen uit de mouwen te steken? Of denk je graag me over het beheer en de aanpak om de doelen te halen? Geef een seintje aan Carlo van Boxel (beheer@natuurpuntmarkvallei.be).

Big Jump in de Mark

Aandacht voor de waterkwaliteit

Zondag 9 juli om klokslag 15 uur, nodigen Vereniging Markdal en Natuurpunt Markvallei iedereen uit om in de Mark te komen springen ter hoogte van natuurgebied “De Aschputten” in Meer (Hoogstraten, België). Net als duizenden burgers over heel Europa vragen ze op deze manier aandacht voor de waterkwaliteit in lokale waterlopen en dit jaar ook voor de problematiek van plastic.

Met dit initiatief wordt een oude traditie terug in ere hersteld. “Omdat het nodig is!”, vertelt Bart Royens (voorzitter Natuurpunt Markvallei). “We zijn bezorgd over de kwaliteit van onze waterwegen.” Daar is alle reden toe. Momenteel voldoet geen enkele waterloop in België aan de Europese Kaderrichtlijn Water (zie verderop), die vereist dat al onze waterlopen in 2027 in ‘goede staat’ verkeren.

En ook in Nederland is er het besef dat 2027 voor heel veel rivieren te vroeg komt. Dat is betreurenswaardig. Want water van goede kwaliteit is onontbeerlijk. Zuiver oppervlaktewater ligt aan de basis van ons drinkwater en kwalitatief goed water is niet alleen voor ons mensen belangrijk, maar voor al het leven op onze planeet. “Het is ook de basis voor gezond voedsel.”

“Met de Big Jump laten we zien dat we als burgers wakker liggen van de kwaliteit van onze rivieren”, zegt Hein Hilhorst (secretaris Vereniging Markdal). “Dat de focus van de Big Jump dit jaar ook op de vervuiling met plastic ligt is een toevaligheid die perfect aansluit bij de actualiteit. Onlangs ontstond best wel wat deining rond het nieuws van de vondst van “nurdles” in de Mark in Breda. Al een jaar lang worden er maandelijks duizenden plastic bolletjes gevonden. Deze zogenaamde “nurdles” komen in de voedselketen terecht en zijn schadelijk voor de gezondheid van mens en dier. **Hoe de bolletjes in de Mark komen, is nog een vraagteken.**”

De Vereniging Markdal en Natuurpunt Markvallei hebben sinds kort de krachten gebundeld omdat zij zich grote zorgen maken over ons verborgen “grenskapitaal”: het grondwater. “Water is dé verbindende factor in het stroomgebied van de Mark en van onschatbare waarde voor ons en onze nakomelingen. Daar moeten we gewoon heel zuinig mee omspringen. En daar vragen we met deze deelname aan de Big Jump aandacht voor. Dus we nodigen iedereen uit om met ons mee te doen.”, besluit Bart Royens.

Wat is de Europese kaderrichtlijn water?

Op 23 oktober 2000 werd de Europese Kaderrichtlijn Water (EKW) door het Europees Parlement aangenomen. Deze Europese waterwet moest ervoor zorgen dat onze rivieren, stromen en andere wateroppervlakten tegen 2015 een goede ecologische toestand bereikten. We mogen trots zijn op de vooruitgang sinds 2000, maar de doelstelling is nog niet bereikt. De meeste Europese lidstaten moesten hun vertraging verantwoorden en kregen uitstel tot uiterlijk 2027. Landbouw, industrie, overheden en huishoudens moeten dus extra inspanningen leveren opdat alle rivieren zich opnieuw in een goede ecologische toestand bevinden. De Big Jump brengt dit, sinds 2005, jaarlijks onder de aandacht en herinnert iedereen aan de nakende deadlines en het belang van proper natuurlijk water.

Praktische informatie

De Big Jump is op **zondag 9 juli, 15.00u** – aan de Mark nabij natuurgebied De Aschputten / Boskantweg in Meer (Hoogstraten). Vanaf 13.00 uur is iedereen welkom.

Contact: Bart Royens, voorzitter Natuurpunt Markvallei – info@natuurpuntmarkvallei.be – +32490119423

Met de fiets naar de Big Jump

Naast de Big Jump zorgen de organisatoren voor animatie, een drankje en een hapje. Om het grensoverschrijdend karakter van de activiteit luister bij te zetten vertrekken fietsers zowel vanuit Nederland (aan de kerk van Breda of Nieuw Ginneken) als in België. Vanuit België start men aan de kerk in Hoogstraten om 13 uur. Er wordt aan een gezapig tempo gefietst om te kunnen genieten van het prachtige landschap langs de Mark.

Zelfoogstboerderij

Kempische Hoeve

Na een mooie fietstocht vanuit Hoogstraten naar de Bergenstraat in Meer, rijd ik mijzelf compleet vast in de wegenwerken die de CSA boerderij van Leen Peeters en haar man aan twee kanten blokkeren. De werkmannen zijn zo vriendelijk om mij te laten passeren dus ik ploeg met de fiets aan de hand door het stof en het zand tot ik aan de weg kom waar Leen mij op staat te wachten. Ik vergeet gelukkig direct de ellende als ik hartelijk ontvangen word op "het kleine perceel".

Het kleine perceel is vergelijkbaar met een uit de kluiten gewassen

moestuין, het veldje waar de eerste teelten van Leen staan.

Mijn oog valt direct op een blok met grote bloemen van een soort die ik nog nooit eerder gezien heb, wat is dat?

'Dat is nu precies waar het mij om gaat', zegt Leen, 'dat zijn spruiten van vorige winter die helemaal doorgeschooten zijn, zo zien mensen de volledige cyclus van een plant: van zaadje tot volgroeide plant, tot bloem en terug als zaadje.'

Het klein veld

'Ik gebruik mijn eigen zaden nog niet terug', zegt Leen, 'dat is echt specialistenwerk, daar heb ik de tijd nog niet voor, maar er zijn wel collega's die dat doen.'

Ik zaai een deel rechtstreeks in de volle grond en een deel plantgoed koop ik aan bij de biokweker. Het is voorlopig gemakkelijker, dan hoef ik niet op te kweken, daar ben ik nog niet zo sterk in. In de toekomst zal ik wel voorkweken van zaad, maar dat kan nu nog niet; er moet van het begin voldoende product staan voor de leden om te oogsten. Ik kan niet alleen maar een verhaal vertellen, de mensen moeten er ook daadwerkelijk iets voor terugkrijgen'.

Community Agriculture

Want wat is nu eigenlijk een CSA boerderij? Een zelfoogstboerderij, dat kennen de meesten van ons al wel van horen zeggen of heel misschien wel uit eigen ervaring.

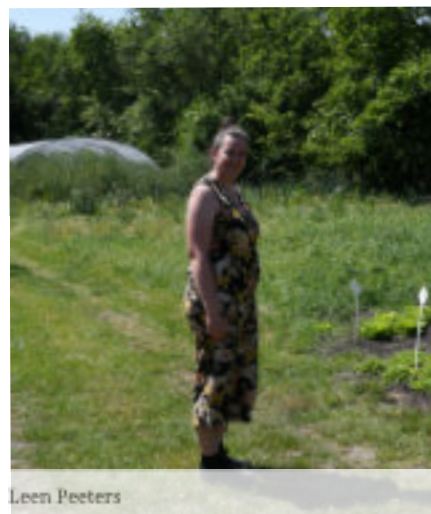
Ik citeer uit de website van de Kempische Hoeve (een mooie website trouwens: <https://www.kempischehoeve.be/>)

CSA is Community Supported Agriculture ofwel landbouw gedragen door de gemeenschap.

Je wordt als deelnemer betrokken bij de werking van het landbouwbedrijf en kiest voor een ecologische landbouw die zorg draagt voor bodem, milieu, onze eigen gezondheid maar ook die van onze kinderen.

Door een oogstaandeel te nemen is de boer verzekerd van zijn inkomen en de deelnemer wordt mede-eigenaar van de oogst. Doordat de boer kiest voor diversiteit op het veld is er steeds voldoende voor elke

Supported

Leen Peeters

deelnemer. Omdat je bijdraagt in de werking heb je ook inspraak. Dit vergt een transparant en open bedrijfsbeheer. Daardoor voel je je verbonden met je voeding, met de manier waarop die geteeld wordt en met de boer die als professional de motor is in het verhaal.

Doorgeschooten spruiten

Zaadvast, wat betekent dat?

Leen vertelt verder: 'Mijn zaden zijn allemaal biologisch en ik probeer ook zaadvast te zaaien. Ik probeer zoveel mogelijk zaadvaste planten te kopen, dat gaat nog niet voor 100% maar dat is wel een toekomstdroom die ik ontzettend belangrijk vind.'

Het meeste zaad- en plantgoed dat je koopt zijn hybride rassen, die ontstaan door inteelt en kruisen, waardoor de positieve eigenschappen, bv resistentie tegen ziektes en uniformiteit van rassen vastgehouden worden. Het zaadgoed dat boeren van hybriden gebruiken

Van zaadje tot plantje tot groente tot zaadje terug

Worteltjes in de maak

levert zeer productieve planten op, maar die zijn vaak verzwakt, precies sterk genoeg om één oogst van te eten.

Zaadvast betekent dat bepaalde eigenschappen vastliggen in het ras. Zaadvaste groenten hebben een hogere voedingswaarde, betere smaak en dragen optimaal bij aan de biodiversiteit op onze aarde.

Biologisch Dynamisch

‘Wij proberen zoveel mogelijk biologisch dynamisch te werken. Het verschil is dat je meer naar het geheel kijkt; niet alleen naar de plant maar het hele biotoop. Dynamisch is het verlengde van biologisch: de basis van de biodynamische landbouw wordt gevormd door de bodem en die zoveel mogelijk versterken door gebruik van dierlijke mest, compost, vruchtwisseling. Dit zorgt voor een natuurlijke en gezonde bodem en een rijk bodemleven.’

Leen en ik lopen intussen naar het nieuwe veld, dat is een heel stuk groter en daardoor minder idyllisch natuurlijk.

‘Het is de bedoeling dat hier langs de randen een aanplant komt van hagen en bloemen, vertelt Leen, dat is belangrijk voor de biodiversiteit. Mijn burens boeren allemaal gangbaar, maar ze houden wel rekening met mij, door niet te dicht bij mijn perceel te spuiten.’

Een composthoopclubje

We wandelen naar het bladblok. Leen vertelt verder: ‘Ik heb een één-op-zeven-rotatie. Het eerste jaar kolen, en dan, na zeven jaar komen de kolen pas terug. Een van de zeven is het bladblok, het blok van de

bladgewassen, dat is het blok waar het meeste op staat, dat wisselt heel snel van gewas. Daar is dus altijd wel iets te oogsten.

Er staat nog rode biet, sla, spinazie, selder, peterselie, kervel...

Er zit ook een blok rust tussen, want je vraagt heel veel van je veld, je haalt er veel af, maar je geeft weinig terug, alleen wat compost en mest.

We hebben met een paar vriendinnen een compostclubje: op ieders bedrijf zijn we samen een composthoop gaan opzetten. Zo gaan we ons eigen compost hebben, maar het zal nooit genoeg zijn voor heel het veld. Het zou ideaal zijn als je in een systeem zit waar ook dieren in zitten natuurlijk, want ik heb ook dierlijke mest nodig, maar die is meestal gangbaar, dus van een veld waarop gespoten is en waar het dier van eet. Mijn mest moet van een bioboer komen die vaste mest heeft, maar dat bestaat bijna niet.

Bestrijding? Niks daarvan!

Bladblok met netten

Tegen onkruid mag je sowieso niets gebruiken in de bio-teelt: je kunt alleen schoffelen. Voor ziektes en plagen zijn wel biologische bestrijdingsmiddelen, maar die gebruik ik niet. Dat is een bewuste keuze: je moet daar een licentie voor hebben, maar die ben ik bewust niet gaan halen. Ik doe niets aan bestrijding; ik denk dat de natuur zichzelf wel in stand houdt. Met een systeem als dit heb je vijftig soorten teelten: als het ene mislukt, heb je wel iets anders dat lukt.

Ik leg netten over de planten ter bescherming, en natuurlijk zaaien we bloemen die weer insecten aantrekken die helpen in de bestrijding van ziektes en plagen. Het laatste bed van mijn veld is voor bloemen voorzien. Langs de hele zijkant staan zonnebloemen, zodat als er toch bestrijding is van de burens die zonnebloemen dat wat opvangen. Als je binnen een paar jaar terugkomt zal het hier veel mooier zijn met bloemen en struiken, dat moet allemaal nog groeien!

10% korting

op alle wandelschoenen van Lowa en Regatta en op de wandelkousen van Bridgedale
op vertoon van uw lidkaart van natuurlpunt.

FRAMANDI

Schoenen - Lederwaren

Vrijheid 71 & 83, Hoogstraten, 03 314 11 84

tomatenplanten

aan bestrijding wil doen: ik ben er zeker van dat je die producten toch binnen krijgt. Zeker nu ik een kindje heb, besef ik hoe belangrijk gezonde en veilige voeding is.

Zorg voor de grond

'Ik werk nog halftijds in de gehandicaptenzorg', vertelt Leen. 'Zorg en landbouw passen gewoon bij elkaar, voor mij is het zo logisch om ze te combineren. Op onze boerderij willen we ooit zorg aanbieden, nu heb ik daar nog geen tijd voor. Je moet ook goed weten wat je doet voor je iemand kunt aansturen. Er moeten ooit ook dieren op het bedrijf komen, dat is mijn droom.

Het is zo fijn om te zien: je steekt iets in de grond en het groeit vanzelf: als boer draag ik alleen de zorg voor de grond; die planten kunnen het verder allemaal zelf.

zorg: ik zorg voor mijn veld. Ik denk dat we daar heen moeten: de zorg voor uw grond, voor uw veld, voor uw leefwereld. Dat is wat wij als boeren ook moeten doen.

Ik snap ook wel dat je daar een inkomen uit moet halen... wij verkopen rechtstreeks aan consumenten, ik moet niet vechten om mijn prijs, ik bepaal zelf mijn prijs. De conventionele boer komt met zijn product bij de veiling of de groothandel en die bepalen de prijs, niet hij zelf. Ook in de bio is dat nog zo.

Hoe werkt dat dan in de praktijk?

Deelnemers hebben een oogstabonnement waarmee ze jaarrond groenten mogen komen oogsten voor het hele gezin.

Wekelijks krijg je een mail met de informatie wat je nu kan oogsten, vaak ook met een recept. En dan kun je, eens je hier bent, op het bord komen zien wat er oogstklaar is. Er ligt materiaal klaar om te snijden en te verzamelen en je oogst wat je nodig hebt.

De witte bordjes bij de blokken duiden aan dat je daar kunt oogsten, veelal staat er ook een bordje bij met uitleg hoe je moet oogsten.

Alles staat per blok: het kolenblok, het peulenblok, het aardappelenblok. Je leert snel wat waar staat.

'Ik vraag mij af: als vegetariër en grote groente-eter, ga ik genoeg groentes hebben jaarrond met alleen deze zelfpluk?'

'Dat is wel de bedoeling, absoluut', zegt Leen. Qua groenten zou je echt toe moeten komen, anders heb ik een fout

gemaakt. Wij eten zelf alles jaarrond.

We hebben bonen, aardappelen, kolen, dus veel wintergroenten ook. Een deel bewaar ik, ik heb nu nog patatten van vorig jaar het is de bedoeling om jaarrond aardappelen, wortelen en prei te hebben.

De bewaarproducten hou ik bij in de stal of het blijft in de grond zitten. Een deel kan onder stro, bv kolen. Het vriest niet meer zo hard dus je kunt gemakkelijk een heel deel in de grond bewaren.

Hier staan de nieuwe patatten: drie soorten. Je proeft echt verschil. De oma van mijn man die heeft ze gegeten en ze zei: 'Die smaken naar de patatten van vroeger'.

Dat is wat ik wil! Het moet lekker en gezond zijn. Het grote voordeel van een zelfoogst is bovendien dat het kraakvers is, dat vind je nergens anders.

We zijn nu nog klein: 15 volwassenen en 8 kinderen, ik streef naar 100 leden, maar ik weet ook: we zitten hier in een boerengat, het is een eind rijden voor veel mensen, maar we zijn wel de enigen hier in de streek.

Naast de zelfpluk is er in het seizoen ook losse verkoop op het kleine veldje. Hou hiervoor de Facebookpagina in de gaten. Je bent van harte welkom op het veld van de Kempische hoeve ter hoogte van nummer 25. Meestal is Leen zelf niet aanwezig, maar de bordjes wijzen de weg. Je betaalt ter plaatse cash of per overschrijving.

We zijn wel heel blij met dit initiatief, boerin Leen. Veel succes!

Auteur: Lydia Bottenburg

Zo moet je oogsten

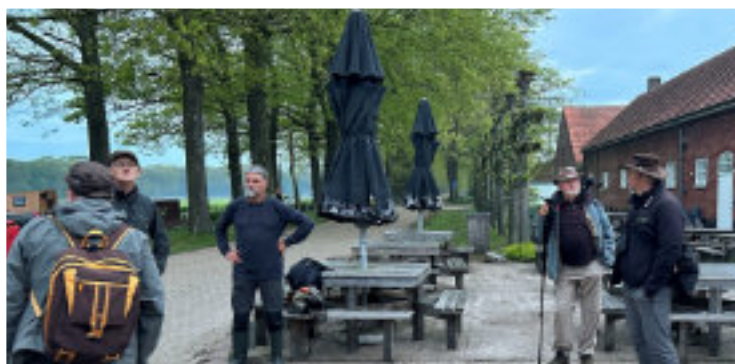
Adres: Kempische Hoeve, Bergenstraat 25, 2321 Meer
www.kempischehoeve.be

Wat ruist er door de Markvallei

WG Erfgoed in Den Rooy

Vroege Vogels

Erfgoed Maxburg

De voorbije maanden in beeld

Zjefke de Zwerver

Zjefke de Zwerver

Zeisploeg naar de Zegge

Open Tuin bij Gie en Jee

Fotowerkgroep: natuur in de stad

Ringen van de slechtvalken

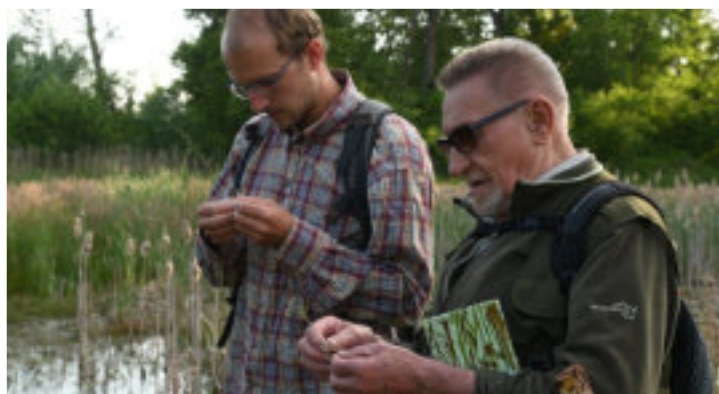

Excursie vlinderkursus

LEF-actie met de wereldwinkel

wandelen, natuurbeheer, genieten,...

Plantenwerkgroep aan het inventariseren

Excursie cursus libellen

BK zeisen in Vlierbeek

OPROEP

Leuke foto's van activiteiten in onze afdeling mogen doorgestuurd worden naar verschraegen.wim@telenet.be.

Foto's verschijnen op zowel onze site als op de facebookpagina van Natuurpunt Markvallei. En misschien ook in deze overzichtsrubriek!

VERSMISSEN JANSSENS & PARTNERS

UW VERZEKERINGSMAKELAAR
UW BANKIER

GRAVIN ELISABETHLAAN 7, 2320 HOOGSTRATEN - TEL. 03 314 37 88 - WWW.VERSMISSENJANSSENS.BE

FSMA 019646 A-B

RPR 0427.924.606

Tom De Bruyne
Optiek • Contactlenzen

Vrijheid 184 - 2320 Hoogstraten - T. 03 314 69 37
www.optiektomdebruyne.be

Voor leden van Natuurpunt:

- 10% op monturen
- 10% op glazen
- 10% op zonnebrillen

Mijn held Jan

Voor jullie gelezen op Facebook

Foto van een foto en niet zomaar één Deze komt recht uit de donkere kamer van mijn vader (Ludo Van Beeck) in de jaren '80 en hangt tot mijn grote vreugde in "De Schelft van Jan", de beleefexpo ter ere van ornitholoog Jan Spannenburg, nog tot juni in het bezoekerscentrum van Natuurpunt Markvallei.

Voor wie het nog niet wist, mijn vader was indertijd een tovenaars. Hij kon op witte papiertjes in een bakje water échte vogels toveren. Die hing hij dan als druipende hemdjes op een wasdraad in de kamer.

Dat was werkelijk fenomenaal!

Vanop het zeteltje in de hoek van de kamer mocht ik als klein meisje toekijken, op voorwaarde dat ik niet bang was in het donker en hem hielp bij het formuleren van de toverspreuk in de juiste volgorde:

"alewiejo alewajo ... alewiejo wajo woef, dikke lof, dikke bof, dikke

boede, dikke pest, dikke dan, dikke mark, dikke lof bof bof, alewiejo, alewajo, alewiejo wajo woef!"

Magische tijden! Ik heb het hem stiekem wel eens nagedaan, maar wellicht haalde ik de bof en de lof iets te vaak door elkaar waardoor mijn witte papiertjes in het water altijd sneuvelen tot dikke prut.

J a n Spannenburg wist echter van de m a g i s c h e krachten van mijn vader en nam hem vaak mee om vogels te kijken.

Jan was heel slim. Hij wist waar speciale v o g e l s verstoppertje

speelden en vroeg mijn vader om krak dezelfde vogels in het mysterieuze bakje water te toveren. Ik weet er alles van, want ik was er veelal bij.

Witte jeep

Op het achterbankje van de witte jeep van Jan leerde ik op de koop toe lambada-dansen, want Jan koos naar goede gewoonte de toeristische route over de hobbelige zandpaadjes. De kermis was niets in vergelijking met de jeep van Jan! Een feest voor al wie niet met de voeten aan de grond kon!

Deze belevenissen met mijn vader en

Jan koester ik nog altijd als één van de mooiste avonturen uit mijn jeugd.

Mijn kleine-meisjes-kamer hing vol met posters en dia's van vogels die Jan van zijn werk voor mij meebracht.

Mijn geluk kon niet op, toen ik die onvergetelijke herinneringen afgelopen weekend in "De Schelft van Jan" mocht herbeleven! Het kind in mij werd er instant vrolijk van!

Ik ben dan ook geheel in thema een natuurbiertje gaan schenken op het terras van De Klaepster, exact zoals Jan het mij geleerd heeft: meer zon dan wolken!

Al heb ik dankbaar van de wolkencinema genoten tussen de pimpelmeesjes in het groen. Ik heb er minstens 8 geteld, Jan! En de buizerd vloog hoog ...

Tekst: Marlies Van Beeck

We dachten dat het geen slecht idee was om de herinneringen van Marlies met jullie te delen.

Ludo Van Beeck (de tovenaars!) was één van de pioniers van onze vereniging en is de maker van de foto van Jan Spannenburg, de ornitholoog uit de Noorderkempen die verschillende natuurliefhebbers wist te inspireren. Trouwens, de Schelft van Jan is nog altijd open.

Speciaal voor Marlies!

Hulp bij de cryptopuzzel nodig?

A10	B17	C4	D12	E1	F16	G6	H2	I24	J11	K21	L5	M19	N14	O8
P20	Q0	R18	S23	T3	U22	V13	W7	X0	Y15	Z9				

ASB

STUDIEBUREAU BOUWKUNDE

Minderhoutdorp 4 - 2322 Minderhout
03 - 314 41 15
www.tuinmachinesstoffels.be

Uwadviseur voor kredieten
& verzekeringen zowel voor
particulieren als KMO's

bevoegde partner
van

DVV

Van Huffel Verzekerings NV
Vrijheid 74
2320 Hoogstraten
03/314.46.10
vanhuffel@dvv.be
www.van-huffel.be

Do de gratis
check-up
online

FSMA 14563 A

Paul van Huffel

**Carolinestraat 11
2322 Minderhout
Tel. : 0475/66.92.77 Paul
Email : info@love2heal.be**

Weetjes over vogels

Deel 5: voortplanting (2)

Tekst: Jef Leestmans - gebaseerd op het artikel Vogelfysiologie van Geert Creylman en Jef Brandt

In deze reeks van artikels gaat Jef ons meenemen in de wondere wereld van de vogels. Hij zal het wetenschappelijk artikel over vogelfysiologie hiervoor wat aanpassen naar een iets vlottere tekst zodat iedereen kan meegenieten en wat kennis kan opdoen. Vogels zijn overal te zien, maar dikwijls weten we er echt niet veel over zoals hoe zingen ze, hoe vliegen ze of dromen vogels, waarom vallen ze niet van een tak als ze slapen. In een paar afleveringen gaan we op deze vragen in. In dit nieuwe artikel zoomen we wat dieper in op de voortplanting van vogels. De foto's van vogels ter illustratie zijn van de hand van Jef Leestmans.

Fysiologie van de voortplanting

Nestbouw

Materialen: de keuze is soms gebaseerd op de kleur of de al dan niet vermeende sterkte van het materiaal, zo vindt men dikwijls plastic in de nesten. Gebruik van oude nesten doen vooral vogels die grote en zware nesten bouwen, zoals roofvogels, ooievaars, e.d., kleinere vogels doen dit meestal niet en bouwen telkens nieuwe nesten.

Goudhaantjes gebruiken spinrag om de stevigheid te verbeteren. De elasticiteit van spinrag houdt het nest steviger en bindt het soepeler aan de takken. De mate van hoe verdoken het nest is, is één van de bepalende factoren voor het verenkleed van de moeder. Boerenzwaluwen selecteren actief witte

veertjes voor de binnenbekleding van hun nesten, vermoedelijk voor een betere thermoregulatie.

Haviken, wespddieven e.a. brengen voortdurend groene takken naar het nest zelfs al zijn de jongen al vrij groot vermoedelijk als bacterieel bestrijdingsmiddel want door de resten van het voedsel, zoals vlees en kadavers, zijn hun nesten zeer onhygiënisch.

Sommige vogelsoorten weten ook hun broedterritoria aan te passen, zo zijn er van kleine karekiet reeds enkele gevallen bekend van nesten in koolzaadvelden wat extra bescherming biedt tegen koekoek en kraaiachtige

predatoren.

Waarom leggen vogels eieren?

Eieren van vogels behoren tot één van de meest merkwaardige structuren in de natuur: enerzijds moeten de eischalen bescherming bieden aan de inhoud, dus stevig genoeg zijn, maar moeten ze voldoende porositeit hebben opdat het embryo kan ademen (O₂ opname en CO₂ afgifte toelaten) gedurende zijn ontwikkeling en moeten ze toch voldoende fragiel zijn of dit worden opdat het kuiken de eischaal kan openbreken tijdens het uitkippen.

Vermits de meeste vogels vliegen en dus moeten besparen op gewicht en volume komt het hen nogal goed uit dat ze zich tijdig van die eilast kunnen ontdoen, maar anderzijds zou men, in tegenstelling tot de ontwikkeling van zoogdieren foeti, het risico op mindere bescherming gedurende de foetale ontwikkeling als een nadeel kunnen beschouwen. Het voordeel bij vliegende vogels van gewichtsbesparing is de unieke seizoensgebonden ontwikkeling van de geslachtsorganen (bij kwartels kan dat zowel voor de ♀ als de ♂ organen tot 250 x een verschil in gewicht geven tussen winter en broedseizoen).

Maar er is een andere hypothese over de vraag waarom vogels eieren leggen en er geen of zelden een foetale ontwikkeling gebeurt in het lichaam van het ♀: vogels hebben een hoge lichaamstemperatuur, gemiddeld rond de 40°C, terwijl de gemiddelde ideale broedtemperatuur bij

Huiszwaluw

Drieteenmeeuw met ei

vogels tussen de 36 en de 38° ligt, dus hun lichaamstemperatuur zou nadelig zijn voor de ontwikkeling van de foeti.

Het warm houden van eieren gedurende de foetale ontwikkeling wordt geholpen door de broedvlek, voorzien van warmtesensoren en bloedvaten om de temperatuur te regelen.

Bij goudhaantjes broedt enkel het wijfje ze weegt 5 g en broedt soms op 10 eieren die door haar kleine lichaam moeilijk op temperatuur kunnen gehouden worden, maar ze heeft een speciale techniek: het wijfje pompt meer bloed door haar poten om extra broedwarmte te genereren en ze peddelt regelmatig met haar poten om de warmte te verdelen en de eieren te draaien, dit is net het tegenovergestelde van het mechanisme dat warmteverlies via de poten voorkomt.

Fysiologie van het ei: grootte, vorm, kleur en inhoud

De kuikens van steltlopers zijn nestvlinders, hun eieren zijn dan ook groot met een relatief lange incubatietijd bv een kievitsei is 11% van het lichaamsgewicht van het wijfje.

Eiproductie is dan ook wel een zeer zware inspanning: een pimpelmees met een lichaamsgewicht (l.g.) van ca. 10 gram legt een ei van 1g en soms tot

24 eieren per seizoen, het goudhaantje: 10 eitjes van 0.7 g elk, maar de grauwe gans legt 'slechts' eieren aan een totaal van 1/3 tot 1/2de van haar l.g.

Het aantal eieren per soort en per individu kan sterk variëren, bij slecht weer (weinig insecten) zal bv. de boerenzwaluw minder eieren leggen. Soms vindt men nesten met zeer veel eieren bv pimpelmezen met 18 eieren, meer dan waarschijnlijk hebben meerdere wijfjes – en niet enkel pimpelmezen - hun ei in hetzelfde nest gedeponneerd, deze vorm van broedparasitisme vindt men ook bij patrijzennesten met dan zelfs eieren van fazanten.

Wat bepaalt de vorm van het ei?

Er zijn 3 vormen: asymmetrisch (een kant puntvormig, de andere meer rond), elliptisch (symmetrisch langs de lengteas) en een haast volledige bolvorm. Verschillende hypothesen werden aangehaald meestal m.b.t. het verhinderen dat eieren uit het nest vallen.

Zeekoeten hebben een zeer uitgesproken, bijna extreem asymmetrische, puntige vorm en vermits ze in dichte kolonies broeden op rotsrichels (tot 20 paren per m²) werd verondersteld dat de vorm van de eieren zo geëvolueerd is om te vermijden dat ze zouden weggrollen.

Men observeerde echter dat door de hoge concentraties van zeekoeten in kolonies op rotsrichels, dus met beperkte nestplaatsen, er zeer veel mest ligt en dat dit nadelig zou zijn voor de eieren, want te veel mest op de eischaal zou het embryo kunnen doen stikken. Nu blijkt dat de puntige top van het ei a.h.w. ondersteund ligt door een ophoping van de mest waardoor het ei enigszins gekanteld ligt met de bolle kant naar boven, zodanig dat dit deel op die manier proper blijft en passage van zuurstof op die plaats niet gehinderd wordt door mest. Eieren van alken, die niet in zo'n dichte kolonies broeden en minder met mest in contact komen, hebben een minder puntige vorm en hun eischalen hebben minder poriën nodig dan deze van zeekoeten.

Maar het meest opmerkelijke is wel dat er statistisch een directe relatie vastgesteld is tussen de vorm van het ei en de vliegkunst van de soort. Hoe beter een soort kan vliegen (o.m. zangvogels, slechtvalk...) des te meer asymmetrisch het ei is. Een meer bolvormig ei is dan weer meer karakteristiek voor minder efficiënte langeafstandsvliegers zoals uilen. Die relatie tussen asymmetrische vorm en vliegkunst is niet erg duidelijk maar het zou kunnen te maken hebben met de beter gestroomlijnde vorm die een asymmetrisch ei biedt tijdens zijn laatste ontwikkeling in de buik van het moederlichaam.

Waarom leggen sommige vogels gekleurde en getekende eieren?

Belangrijke opmerking: vogels zien meer kleuren dan wij, o.m. in het UV spectrum, eieren zijn dikwijls voor hen meer gekleurd dan dat het voor ons lijkt.

Kleur en tekening zijn belangrijk ter individuele herkenning (zeekoet) of ter bescherming tegen zonnestrallen (UV stralen) of als camouflage om te vermijden dat de eieren te opvallend zouden zijn of als bescherming tegen broedparasieten. Witte eieren komen dikwijls voor bij soorten die hun eieren in holen leggen (ijsvogel, bijeneter, spechten, uilen....).

De kleur van de eischaal wordt niet beïnvloed door de voeding, terwijl de intensiteit van het eigeel wel bepaald

wordt door de hoeveelheid carotenen (provitamine A) in de voeding.

Koekoeken als nestparasieten bij bv. kleine karekiet leggen een ei dat wel iets groter is dan dat van de gastheer maar wel zeer goed overeenkomt qua kleur en tekening met het gastheer-ei.

Zoals bij meeuwen biedt de schutkleur van eieren bescherming tegen predatie maar sommige vogels leggen opvallend gekleurde eieren in een 'open' nest dat mogelijk predatiebevorderend zou kunnen werken: merels bv. kennen geen broedparasieten en de kleur van hun eieren is blauw wat moeilijk een schutkleur kan genoemd worden. Over dit fenomeen bestaan er enkele hypothesen: (1) de chantage hypothese: helder gekleurde eieren dwingen de ♂♂ zich te bemoeien met de zorg voor het nageslacht; (2) de

kleur en de intensiteit van de kleur van het ei is evenredig met de kwaliteit van het ♀: klopt voor de bonte vliegenvanger, hoe intenser de (blauwe) kleur van het ei, hoe meer hulp het ♂ geeft; (3) zonnewarmte en bescherming tegen UV stralen: donkere eieren vangen meer zonnewarmte op dan witte (struisvogels leggen witte eieren die het licht weerkaatsen, die eieren zijn wel opvallend maar struisvogels kunnen zich goed verdedigen tegen predatoren). (Birkhead 2016).

Wat is de structuur van een ei en hoe ontwikkelt het zich in het lichaam?

Pas wanneer de dooiers voldoende ontwikkeld zijn komen ze los van de eierstok en begint de fertilisatie en daalt het ei langs de eierleider af. Op de dooier is een klein vlekje merkbaar

dat de feitelijke eicel omvat. Voor de bevruchting komt er meer dan 1 spermatozoïde aan te pas, één per eicel voor de bevruchting maar andere spermatozoïden geven substanties af die de ontwikkeling van het embryo doen starten. Wanneer het ei bevrucht is kan dit, bij een kippenei althans, te zien zijn aan een klein ringetje op de dooier (Anon, 2009).

Tijdens de afdaling wordt de dooier omgeven door het albumine (= het wit van ei) dit gebeurt door wateropname. Het albumine bevat al het water dat het embryo nodig heeft tijdens zijn ontwikkeling. Dit is in tegenstelling tot reptielen eieren die weinig albumine bevatten omdat hun eieren vocht kunnen opnemen uit de omgeving door hun leerachtige eischaal. Vogeleieren kunnen dit niet door de harde kalkstructuur van de eischaal en door de broed-activiteit van de ouderdieren.

In de baarmoeder gebeurt de vorming van de harde eischaal, maar de vorm van het ei wordt niet zozeer bepaald door de harde eischaal maar wel door een zakje dat de albumine laag omgeeft. Na de vorming van de eischaal scheiden speciale cellen in de uterus de kleurpigmenten af.

De eileg gebeurt doorgaans 24 uur na de fertilisatie en de vorming van het ei, bij kippen zit de puntige kant het meest gericht naar de uitgang maar een uur voor de eileg draait het ei en komt eerst met de stompe kant naar buiten, dit is niet noodzakelijk zo bij alle andere vogels o.m. bij de waadvogels is het de puntige kant die eerst verschijnt tijdens de eileg.

Mortinelplevier

DOTTEREL

Oplossing van de cryptopuzzel

Paapje, E-10 put - Tom Voet

Weidebeekjuffer, Halsche Beemden - Guy Adams

Blauwborst, Merkske - Drej Oomen

Reeën, Castelrésche Heide - Tom Voet

Middelste Bonte Specht, Wortel Kolonie - Tom Voet

Bont Dikkopje, Wortel Kolonie - Wim Verschraegen

Oranjetipje - Jan Van Bavel

Vuurwants, stadsnatuur - Ad Dekkers

Geelgors, Merkske - Drej Oomen

WIE TWIJFELT OF € 100 GENOEG IS VOOR EEN WEEK IBIZA, START MISSCHIEN BETER MET SPAREN

Twijfelen is normaal en het is ook goed.
Want twijfel zorgt voor verandering.
En zonder verandering is er geen vooruitgang.

Zet je twijfels om in daden met ING.

Meer info bij je ING-kantoor in Hoogstraten of in Beerse en op ing.be/sparen

do your thing

De voorwaarden van toepassing op de diensten van ING (algemene en bijzondere voorwaarden, reglementen, essentiële informatie voor de spaarder, productfiches, tarieven en alle andere bijkomende informatie) zijn beschikbaar in de ING-kantoren, op www.ing.be of telefonisch op het nummer 02 464 60 04 • ING België NV • Bank/Kredietgever • Marnixlaan 24, B-1000 Brussel • RPR Brussel • BTW: BE 0403.200.393 • BIC: BBRUBEBB • IBAN: BE45 3109 1560 2789 • www.ing.be • Neem contact op met ons via ing.be/contact • Verzekeringsmakelaar ingeschreven bij de FSMA onder het nummer 0403.200.393 • Verantwoordelijke uitgever: Sali Salieski • Sint-Michielswarande 60, B-1000 Brussel • 2023. 721759

De Akster is dé natuurbelevingswinkel van het vogelrevalidatiecentrum Zundert.

Gelegen in het natuureducatiecentrum is het de plek waar u allerlei artikelen kunt kopen om de natuur dichterbij huis te halen.

De Akster is dé winkel voor de echte natuurliefhebber. Niet alleen informatieve boeken en voor deskundig advies bent u bij ons aan het juiste adres. Ook hebben we leuke decoratieve cadeau artikelen om bijvoorbeeld de dieren in de tuin een handje te helpen. Daarnaast heeft het centrum een eigen werkplaats waar onze vrijwilligers diverse soorten nestkasten maken. We maken oa kasten voor de kleinere vogels als mezen, boomkruiper en roodborst, maar ook voor de bosuil, torenvalk, kerkuil of steenuil. Onze winkelmedewerkers kunnen u adviseren bij het maken van een keuze.

De opbrengsten van De Akster komen direct ten goede aan ons centrum.

De Akster, uw verrekijker-specialist

Overweegt u de aanschaf van een verrekijker en wilt u goed advies? Maak dan een afspraak met een van de verrekijker-specialisten van onze winkel. Zij adviseren u bij uw aankoop en bieden u verschillende opties zodat u goed kunt vergelijken. We verkopen merken als Swarovski Optik, Bynolyt, Bushnell en Vortex. Een afspraak kunt u maken via 076-5974165 of via deakster@vrczundert.nl.

AKTIE!

Breng dit Bieteutje mee en ontvang bij de aankoop van een nieuwe verrekijker de "Nieuwe Zakgids Vogels" van Peter Hayman of emmer wintervoer cadeau!

VRC Zundert - Luitertweg 36a - 4882TD Zundert - 076-5974165
www.vrczundert.nl - Volg ons op Facebook en Instagram

Activiteiten

Hieronder een overzicht van onze activiteiten voor de komende maanden. Kijk steeds op www.natuurpuntmarkvallei.be voor de meest actuele informatie.

09-07-2023
Big Jump in de Mark

- Fietspad Mark
- 13.00 u
- Gratis

Zondag 9 juli om klokslag 15 uur, nodigen Vereniging Markdal en Natuurpunt Markvallei iedereen uit om in de Mark te komen springen ter hoogte van natuurgebied "De Aschputten" in Meer. Net als duizenden burgers over heel Europa vragen ze op deze manier aandacht voor de waterkwaliteit in lokale waterlopen en dit jaar ook voor de problematiek van plastic. Vanaf 13u tot 17u wordt er animatie voorzien. Om 13u kan je ook verzamelen aan de kerk van Hoogstraten om gezamenlijk naar de Mark te fietsen.

16-07, 20-08 en 17-09
Koloniewandeling

- BC Vallei van het Merkske De Klapenster
- 10.00 u
- Gratis

Elke derde zondag van de maand organiseert Natuurpunt Markvallei een gratis gegidste wandeling in Wortel Kolonie. Op deze manier wil de natuurvereniging geïnteresseerden kennis laten maken met de rijke geschiedenis van het beschermde landschap en met de hier volop aanwezige natuur. Een natuurgids van Natuurpunt Markvallei staat klaar om een groep mee op sleeptouw te nemen. LET OP! Normaal start de wandeling aan Bezoekerscentrum Vallei van het Merkske, De Klapenster, om 14u. Tijdens de lente- en zomermaanden om 10u aan het bezoekerscentrum!

25-08-2023
Nacht van de vleermuis

- Petanqueclub Markdal Aschputten Meer
- 21.00 u
- Gratis

Natuurpunt Markvallei neemt op 25 augustus deel aan de Europese Nacht van de Vleermuis. Een gids verwelkomt je bij petanqueclub Markdal bij natuurgebied Aschputten. Starten doen we met een presentatie over het duistere leven van onze vleermuizen. Wanneer het donker genoeg is, gaan we op speurtocht met batdetector en warmtecamera. Laat je met je gezin of vrienden gidsen door hun habitat en ontdek het belang van deze ongevaarlijke, maar bedreigde diergroep.

27-08-2023
Foto-excursie: Oude Buisse Heide

- Kuip Minderhout
- 6.30 u
- Gratis

De fotowerkgroep van Natuurpunt Markvallei organiseert regelmatig excursies op zondag naar bijzondere plaatsen. De foto-uitstappen zijn telkens bedoeld om de deelnemers de kans te bieden van mekaar te leren. De leden van de fotowerkgroep zoeken in het natuurgebied naar mooie foto-objecten en proberen deze op een zo goed en zo mooi mogelijke manier in beeld te brengen. Uiteraard breng je best je fototoestel mee, maar deelnemen is in ieder geval gratis. Deze keer werpen we een blik naar de Oude Buisse Heide bij onze noorderburen.

02-09-2023
Trap en stap

- BC Vallei van het Merkske De Klapenster
- 9.00 u
- Gratis

Natuurpunt Markvallei organiseert opnieuw een "Trap en Stap". Het is de bedoeling dat we met een groep mensen, geboid door de natuur, een verkenningstocht maken in onze regio. Het reisdoel is even onbekend als het belangrijk is. Het gaat er om dat we met open blik proberen zoveel mogelijk natuur waar te nemen. De groep verplaatst zich met de fiets en zal op verschillende plaatsen (even onbekend als de bestemming) halt houden om er de natuur te bestuderen. We eindigen rond het middaguur en keren tegen dan terug naar de vertrekplaats.

03-09-2023
Tussen gras en glas: Meersel-Dreef

- Den Bud Meersel-Dreef
- 14.00 u
- Gratis

Natuurpunt Markvallei organiseert een reeks wandelingen met het thema "Tussen gras en glas". Maandelijks vertrekt een wandeling vanuit een horecazaak langs een natuurgebied in de buurt en dit onder leiding van een natuurgids van de vereniging. Bedoeling van deze wandelingen is de deelnemers op een aangename manier kennis te laten maken met een natuurgebied en de natuur in hun omgeving. En wat is er aangenamer dan een geheel vrijblijvende afsluiter op een terrasje? De kick-off staat alvast geprogrammeerd op 3 september in Meersel-Dreef. Be there!

15-09-2023
Foto-café: Insecten

- BC Vallei van het Merkske De Klapenster
- 20.00 u
- Gratis

Tijdens de fotocafés ligt de focus niet alleen op de fotografie, maar ook op gezelligheid. Iedereen is welkom. Je brengt enkel door je zelf genomen foto's mee. Die worden, onder het nuttigen van een drankje, onder elkaar besproken. Op die manier leer je veel bij over sluitertijden, diafragmaopeningen, brandpuntafstanden, composities... Het thema is deze keer zijn insecten. Vijf foto's over dit thema en vijf andere natuurfoto's mogen worden doorgestuurd naar verschraegen.wim@telenet.be of meegebracht op een stick.

16-09-2023
Bushcraft for kids: Broodje bak

- BC Vallei van het Merkske De Klapenster
- 13.00 u
- Leden: €10
- Niet-leden: €12

Na het succes van vorig jaar organiseren de enthousiaste natuurgidsen van Natuurpunt Markvallei wederom een bushcraft for kids! Verdeeld in groepjes trekken we de natuur in op zoek naar kruiden en materialen om ons eigenste broodje te bakken boven het vuur dat we aanmaken aan de vijver van Zouterover naast de landlopersboerderij. Deze keer is de activiteit niet gratis. Zoals steeds ontvang je als lid van Natuurpunt Markvallei een korting.

Demonstratie zeisen in de kolonie

De zeisgroep van Natuurpunt Markvallei organiseert in samenwerking met het Agentschap Natuur en Bos op 1 oktober een demonstratie zeisen in Wortel Kolonie. Ook benieuwd naar dit levend erfgoed? Zeker komen kijken, ... en misschien wel even meedoen? Het begint om 09.30 uur, finale verwacht rond de noon (12.00 uur) en animatie tot sruures (16.00 uur).

Binnen de werking van Natuurpunt Markvallei is een groep zeisers actief. Ze maken deel uit van de beheerwerkgroep. Ze focussen daarbij vooral op de meest kwetsbare, natte en moeilijk met machines te maaien percelen.

Tegelijkertijd houden ze een stuk erfgoed in ere, want maaien met een zeis lijkt iets dat al lang achter ons ligt. Dimitri Van Pelt en Bart Royens lagen aan de basis van de oprichting van "De Vettige Zeis".

Dimitri: "Het is een groep die deze oude methode van maaien terug nieuw leven inroept. We zijn nu met een dozijn zeisers die het helemaal te pakken hebben. In de eerste plaats beleven we er veel plezier aan. Zeisen lijkt zwaar, maar als je de juiste techniek onder knie hebt, valt het echt wel mee."

Bart: "Zeisen is een natuurvriendelijke manier van maaien. De bodem wordt niet samengedrukt door zware machines en daardoor treedt er ook veel minder verstoring van de bodem op. Maaien met de zeis is daarom een heel goede manier om aan natuurbeheer te doen."

"Er is binnen de zeisgroep heel wat kennis aanwezig. Kees Strybos heeft naast een gigantische collectie zeisen en gereedschappen ook bijzonder veel ervaring in de verschillende technieken. Dat komt de groep goed van pas."

"Mensen die zin hebben om het ook eens te proberen of om gewoon de sfeer te proeven, geven we nu de kans om kennis te maken op een heus evenement in de vorm van een zeistornooi. "We noemen het bewust geen kampioenschap, zoals in Polen of in Vlierbeek. Dat schrikt mensen af!" zegt Dominique Van Huffel, de huidige trekker van "De Vettige Zeis", "Het is meer een Vlaamse kermis, met de nodige randanimatie: een muziekje, hooipikkels bouwen, strekel of wetstok werpen, een hapje en een drankje." Verder zal er natuurlijk een wedstrijd gehouden worden, Wat dat allemaal betekent? Doe mee of kom alleszins kijken op 1 oktober 2023 in Wortelkolonie, vlakbij de Klapenster. 't Is gratis! Voor het tornooi dien je wel even in te schrijven.

Foto's: Dominique Van Huffel

Kandidaat zeisers (M/V) verplicht inschrijven via QR of www.natuurpunt.be/agenda/zeistornooi-wortel-kolonie-62213
Inschrijving is gratis.
Reglement beschikbaar op de inschrijvingspagina.
Inschrijven voor 20 september.

Cursus roofvogels

Roofvogels spreken tot onze verbeelding met hun snelle duikvluchten, prachtige verenkleed en soms imposante verschijning. Maar waar kan je ze zien? Hoe herken je ze in het veld en hoe hou je ze uit elkaar? Hoe kunnen we ze beschermen? Van beginnening tot kenner: vrijwel elke vogelliefhebber voelt zich aangetrokken tot roofvogels.

Tijdens deze cursus leer je enorm veel bij over deze bijzondere soort. We behandelen de ecologie van roofvogels, de relaties die ze hebben met hun omgeving, trek en lichaamsbouw. Ook de bedreigingen komen aan bod. De hoofdbrok is determinatie. Wij leren je stap voor stap hoe je hierbij te werk zou moeten gaan en wanneer je welke soort waar mag verwachten. Daarbij wordt uitgebreid aandacht besteed aan de belangrijkste determinatiekenmerken. Onder meer vogelkenner Bastiaan de Ketelaere zal deze cursus begeleiden. De cursus bestaat uit 4 theoretische lessen en een excursie. Inschrijven via www.natuurpuntmarkvallei.be.

Theorie

- Maandag 13 november om 19.30u
- Maandag 20 november om 19.30u
- Dinsdag 12 december om 19.30u
- Dinsdag 9 januari 2024 om 19.30u

Excursie

Zaterdag 13 januari 2024 naar het Land van Saeftinghe

Kostprijs

Sociaal tarief: €25,-
Leden: €45,-
Niet-leden: €83,-

+32 3 314 52 99 +32 472 48 53 41
Vrijheid 119, 2320 Hoogstraten

BEKIJK HIER DE VERREKIJKERS

ALTIJD OPEN OP:
WWW.OPTIEKDOMINIEK.BE

Maandag t.e.m. vrijdag 09.00 - 12.30u en 13.30 - 18.00u • Zaterdag 09.00 - 17.00u

NIET MEPPEN, WEL APPEN

Insecten zijn supernuttig en wonderbaarlijk. Maar ze hebben het moeilijk. De laatste 50 jaar verloren we in Vlaanderen de helft van onze insecten. Doe mee aan de Insectenzomer en help de insecten in Vlaanderen in kaart brengen.

HOE DOE JE MEE?

Help de insecten in Vlaanderen in kaart brengen. Dat gaat makkelijk met de fotoherkenningsapp ObsIdentify. En het kan overal: in je tuin, in het bos of in de stad. Elk insect telt. ObsIdentify vertelt je welke kever, bij of vlinder je hebt gespot en jij helpt de wetenschap een stapje vooruit.

MEER INFO

Ga naar www.insectenzomer.be voor meer info en allerlei activiteiten. Je kan er ook een mooie vintage poster met onze insecten op bestellen of downloaden!

